

СТАНОВИЩЕ

От: проф. д-р Цветана Александрова Стоянова - катедра „Управление”,
УНСС – София, научна специалност „Социално управление”,
професионално направление 3.7. Администрация и управление

Относно: дисертационен труд за присъждане на образователна и научна
степен „доктор“ област на висше образование 3. Социални,
стопански и правни науки, по професионално направление 3.7.
Администрация и управление (Бизнес администрация)

Основание за представяне на становището: участие в състава на научното
жури по защита на дисертационния труд съгласно Заповед № 240/03.11.2023
г. на Ректора на МВБУ.

Автор на дисертационния труд: *Милица Небойша Миленкович*

Тема на дисертационния труд: Ролята на интеркултурната
комуникация в управлението и развитието на съвременните бизнес
организации

1. Информация за докторанта

Милица Миленкович е докторант в самостоятелна форма на обучение
в Международно висше бизнес училище, съгласно Заповед №
243/30.11.2021 г. на Ректора на МВБУ. Докторантката има бакалавърска
степен по „Бизнес икономика, счетоводство и одит“ от университета
Сингидунум, филиал Ниш от 2019 г. и магистърска по Инженерен
мениджмънт, модул „Управление на международни проекти“ от 2021 г.
Професионалният ѝ път е свързан с фирма „Оджинка“, като още след
завършване на средното си образование е назначена за бизнес
администратор, а през 2019 г. е повишена до позицията финансов директор
с основни задължения организация на бизнеса, управление, планиране и

представяне на финансови отчети. Има множество сертификати от участия в обучения и семинари.

2. Обща характеристика на представения дисертационен труд

Дисертационният труд е с обем от 245 страници и се състои от увод, изложение в три глави, заключение, използвана литература и приложения. Представената библиография съдържа 217 източника, от които 14 на кирилица и 203 на латиница. Дисертационният труд включва 42 таблици и 18 фигури.

Представеният дисертационен труд е посветен на значим и актуален проблем за развитието на бизнес организациите, а именно интеркултурните им комуникации. Тъй като днес много компании преминават към все по-глобално присъствие, значимостта и въздействието на интеркултурните различия нарастват. Управлението на тези различия е важно и за постигане на така необходимото за съвременните организации конкурентно предимство. Актуалността на разглежданата проблематика се обуславя и от нарастващата необходимост организациите да наемат все по-разнообразни служители, за да отговорят на все по-бързо променящите се изисквания на външната среда и пазара. А това може да стане чрез използването на различни съвременни подходи за комуникация в мултикултурна среда.

Актуалността на темата произтича и от това, че за успешното управление на бизнес организациите, служителите се нуждаят от определени нива на интеркултурна комуникационна компетентност, която може да бъде подобрена и усъвършенствана с цел преодоляване на културните дистанции и бариери и успешното функциониране на организациите в условия на интеркултурно взаимодействие.

От гледна точка на качествата на труда, може да се открие добрата теоретична основа по разглежданите проблеми, правилно формулираните обект, предмет на изследването, докторска теза и хипотези. Разработената

методика успешно комбинира подходи и инструменти и подпомага апробацията ѝ.

По отношение на структурата. В увода е обоснована актуалността на темата. Формулирана е целта на изследването, която е конкретизирана в 3 изследователски задачи. Правилно са дефинирани обекта и предмета на изследването. Посочени са ограниченията и е обоснована авторовата теза и хипотези.

Първа глава, на дисертационния труд се състои от 6 параграфа. В първи параграф се очертават терминологичните особености и се дефинират основните понятия, в т.ч чрез авторови определения. Извежда се тезата, че интеркултурните различия дават възможност за генериране на творчески идеи, които да доведат до по-добри решения на възникналите проблеми. Във втори параграф се прави разграничение между „интеркултурна комуникация“ и „межкултурно общуване“. Анализират се основните характеристики и се извежда значението на интеркултурната комуникационна компетентност за по-ефективно общуване. В трети параграф се представят основните подходи за изучаване на интеркултурните комуникации - социален, интерпретативен, критичен и диалектически. Четвърти параграф изследва връзката между културната идентичности и интеркултурната комуникация. В пети и шести параграф е представено културното профилиране в контекста на интеркултурната комуникация и е посочена ролята на лидера за успеха на компаниите в условия на глобализация. Главата завършва с изводи и обобщения, което придава завършен характер на тази част от разработката.

Могат да обобщят, че докторантът добре познава състоянието на проблема и аналитично и творчески оценява и интерпретира обзорно-информационния материал.

Втора глава озаглавена „Интеркултурната комуникация в управлението на организациите“ се състои от 6 параграфа и има

методологическа насоченост. Най-високо оценявам 5-ти параграф, в които са анализирани множество проучвания на интеркултурната комуникационна компетентност от 1976 г. до днес.

В трета глава е осъществено изследване сред 129 служители на различни компании, работещи с различни в културно отношение представители. Изследването е проведено чрез анкетен метод. Въпросите, включени в анализа на проучването, са ориентирани към основните изследователски конструкти: (1) значимост на интеркултурната комуникация за управлението на организациите; ангажираност на съвременните организации в комуникационното взаимодействие с хора от различни култури; подкрепа в комуникациите с представители на различни култури от страна на ръководители / лидери; пропуски и дефицити за организациите в комуникацията им с представители на различни култури; (2) наличието на взаимовръзки между факторите на интеркултурната комуникационна компетентност и компонентите на интеркултурната чувствителност. След анализа на отговорите в анкетата са направени обосновани изводи и са формулирани последващи насоки и препоръки за подобряване и усъвършенстване на интеркултурната комуникационна компетентност при управлението и развитието на организациите. Считам, че тезата и работните хипотези са защитени в дисертационното изследване

Заклучението обобщава основните моменти от дисертационния труд.

3. Научни и научно-приложни постижения в дисертационния труд

На основата на представеното в дисертационния труд, приемам заявените научни и научно-приложни постижения в дисертацията и считам, че са лично дело на докторантката. Според мен биха могли да се разграничат на такива с теоретичен (първия) и с приложен характер (останалите 3 приноса).

4. Други въпроси

Представен е автореферат с обем от 41 стр., който представя в синтезиран вид теоретичния анализ и изпълненото от докторанта научно изследване и постигнатите резултати от него. Авторефератът отговаря на изискванията, като е съобразен с правилата за структурата и съдържанието му.

По дисертационният труд е представен списък с 8 публикации – 3 самостоятелни и 5 в съавторство. В тях са отразени моменти от изследваните проблеми в дисертацията, както в теоретичен, така и в приложен аспект. По отношение на количеството и качеството на публикациите, докторантът надхвърля многократно изискванията.

Не познавам докторантката и нямам лични впечатления от работата ѝ, но на база прочетеното в дисертационния труд и представените публикации към него съм удовлетворена от показаните умения за анализ, синтез и интерпретиране на теоретичните източници и направеното практическо изследване.

5. Критични бележки към съдържателната част на дисертацията, препоръки към докторантката

Темата за интеркултурните комуникации днес е силно значима, актуална и интересна, но и доста трудна за анализ, предвид различните дефиниции на понятията, концепциите на различните теории и практики. Въпреки тази специфика и трудност докторантката се е справила и е представила дисертационно изследване, което отговаря в съдържателно и структурно отношение на изискванията. В тази връзка нямам критични бележки към нея.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

В заключение може да се каже, че дисертацията е цялостно, научно изследване по актуална тема и съдържа научни приноси в областта на

управлението на интеркултурните комуникации. Докторантката познава и анализира литературата по темата, може да формулира изследователски проблеми, да систематизира класическите и новите теории и концепции, да конструира изследователски апарат, да провежда емпирично изследване и да обосновава предложения за подобрене на съществуващата практика. Гореизложеното ми дава основание за **положително** заключение, че дисертационният труд със заглавие „Ролята на интеркултурната комуникация в управлението и развитието на съвременните бизнес организации“ съответства на изискванията на ЗРАСРБ, Правилника за неговото приложение и на Правилника за провеждането на конкурси за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в МВБУ, поради което предлагам на уважаемите членове на научното жури да гласуват **за** присъждане на образователна степен „доктор“ на *Милица Небойша Миленкович* в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.7. Администрация и управление (Бизнес администрация).

София, 05.01.2024 г.

ПОДПИС:

(Проф. д-р Цветана Стоянова)